VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Vanhukset kantakirjaan

Hallitus ilmoitti eduskunnassa vihaisena, ettei opposition olisi pitänyt tehdä vanhusten hoidosta välikysymystä, koska hallitus antaa syksyn kuluessa vanhuspalvelulain.

Oppositio vastasi, että se kysyy, koska hallitus ei ole kertonut, mitä laki pitää sisällään. Ministeri vastasi, ettei opposition pidä kysyä asioista, joista se ei tiedä tuon taivaallista.

Pienemmät hallituspuolueet tunnustivat arasti, etteivät nekään tiedä, mitä vanhuspalvelulaki pitää sisällään, mutta kovasti hyvä laki se on.

Keskustelun kuluessa selvisi, että uusi laki määrää kartoittamaan jokaisen vanhuksen palvelutarpeen ja tekemään hänelle palvelusuunnitelman.

Vanhukset siis merkitään kantakirjaan, jota pidetään kunnanvirastossa.

Talkoota koko elämä

Henkilökohtainen palvelusuunnitelma on arvopaperi. Sitä säilytetään mummonmökin piironginlaatikossa. Ennestään laatikossa on edellisen hallituksen ympäristöministerin **Paula Lehtomäen** (kesk.) määräämä kiinteistökohtainen jätevesisuunnitelma.

Hallitus ei kerro, millä se aikoo uljaan vanhuslakinsa rahoittaa. Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) on usein painottanut, että taloudellisesti tiukkoina aikoina jokaisen on osallistuttava talkoisiin.

Pirkko Ruohonen-Lerner (ps.) totesi, että valtio kiskoo vuodessa 2 800 miljoonaa euroa säästöjä omaishoitajien selkänahasta. **Leena Rauhala** (kd.) puolusti hallitusta, joka lisää omaishoitajien tukea 10 miljoonaa euroa.

Hallitus siis ottaa omaishoidon talkoisiin osaa 0,36 prosentin osuudella. Omaishoitajia kehotetaan olemaan vain kiitollisia, koska he saavat kunnian maksaa korvauksesta kovempaa veroa kuin **Björn Wahlroos** tuloistaan.

Itse omaishoitoon ei rahaa luvatakaan. Sen sijaan uusi vanhuspalvelulaki määrää jokaiselle omaishoitajalle tukihenkilön. Hallituksen seuraava budjettiriihi riitelee sitten tanakasti, pitääkö kunnassa olla 0,5 vai 0,7 virkailijaa yhtä omaishoitajaa valvomassa.

Peruspalveluministeri **Maria Guzenina-Richardson** (sd.) totesikin iloisesti, että iäkkäät ihmiset ovat voimavara ja rikkaus.

Katainen lyö Kelaa

Omaishoidon tuesta on kiistelty monta vaalikautta. Riitaa ei ole tuesta vaan maksajasta.

Keskustan mielestä Kela olisi tasapuolinen. Kokoomuksen mielestä kunta on kohdetta lähempänä. Muut puolueet pyörivät hyrrinä.

Kommunistit olivat ennen keskustan rinnalla ja edelläkin perusturvapuolueena. Nyt vasemmistoliiton sosiaalialan ykköstykki **Erkki Virtanen** arveli, että kun laki takaa omaishoidon tuelle yhtenäiset kriteerit koko maassa, maksaja on sivuseikka.

Ei se yhdentekevää ole. Kela on valtion laitos ja valtion tulovero on progressiivinen. Kuntavero on tasavero. Siinä on suurkuntauudistuksen perusidea raadollisesti, tulonsiirto hyvätuloisille.

Kansandemokraattien sosiaalisesti ajatteleva osa on loikannut perussuomalaisiin ja Erkki Virtanen nojaa arhinmäkeläisiin jakojäännöksiin.

Keskusta puolustaa vanhasta muistista Kelaa. Kokoomuksen puheenjohtajalle Jyrki Kataiselle Kela on päävihollinen.

Viime vaalikaudella hän heikensi vakavasti Kelan rahoitusta lopettamalla suurten yritysten kela-maksun. Nyt hänen kansliansa on lopettamassa Kelan tutkimusosastoa, joka on valtakunnan ehdoton huippu alallaan.

Sanan kuulossa

Kansanedustajille jaettiin raamatut. Hurskaan näköisinä he lahjan ottivat vastaan.

Pyhä kirja ei eduskunnassa ole tähänkään asti ollut vieras. Esimerkiksi puhemiehen korokkeen kalupakkiin kuuluu raamattu. Varapuhemies **Mikko Pesälä** (kesk.) nosti kerran aika metakan, kun kirjapainon erehdyksen vuoksi puhemiehen raamatusta puuttui sivuja.

Pesälä etsi usein raamatusta aineksia puheisiinsa. Hyvin antoisia hänelle olivat muun muassa Sananlaskut ja Korkea Veisu.

Mikko nautti kovasti saadessaan onnitella kukkeita rouvia tangolaulajan vahvalla ärrällä: ”Sinun varrtesi on kuin palmupuu, rrintasi kuin rrypäleet.”

Kohdekin oli aina hyvin otettu.

PEKKA ALAROTU

VIIKON VÄRSSY

Ikitervan laivan pohjast´
kerran korvas rauta raskas
teki turhiks´ kannon kaivut
hautakuopat, pilkevuoret
pitkät paatit Pohjan joista
jouti käyttöön nuotta-ukkoin
yksi maatui törmäl´ rannan
kokos´ toinen roihahteli

Nyt on jälleen uusi aika
Suomen kansan sinnikkäillä
järkilevy, valotaulu
korvaa mainokset ja lehdet
Kiinan maalla, Intiassa
väki löytää vikkelästi
uutiset ja tuorejuorut
sormi noukkii näppärästi

Käyttö Suomen pihkapuitten
surkastuupi surkeasti
sisämaasta viiran viuhke
hyytyy, oo ei ostajia
paperisen painopinnan
kuihtuu käyttö varsin pieneks´
vähät kirjat, lehdykätkin
kone painaa jättikylän

Isäntä jo itku kurkus´
parku suussa patruunalla
kova voihke: mistä malli
pitää metsät tuottavina
puitten virrat valtavaiset
osingoiksi nostatella
vero, palkka, kantoraha
muille maille karkaileepi

JUHA AALTOILA

JAAKKO KILPIÄINEN

Anni Almqvist vastaanotti Ipanainen-verkkokauppansa varastoon täydennystä viime perjantaina. Otto Almqvist apuna.

Omaa ja yhteistä aikaa pitää järjestää

Daniel ja Anni Almqvistia jännittää perheen kasvu toisella lapsella. Miten sitä sitten ehtii kaiken?

ELÄMÄN RUUHKAVUODET

JOENSUU (MT)
Kohta 3-vuotiaasta **Otto Almqvistista** tulee isoveli marraskuussa. ”Halusimme Otolle sisaren, sillä sisaruksista on iloa toisilleen ja sisaruus opettaa jakamaan asioita”, pohtivat Oton vanhemmat **Daniel** ja **Anni Almqvist**.

Vielä hetken aikaa perhe saa nauttia todella kiireettömästä arjesta. Anni on jäänyt äitiyslomalle, eikä Otto enää käy perhepäivähoidossa.

”On ihanaa, kun arkeen saa hakea oman rytmin ilman kiireen tuntua”, sanoo Anni.

Ennen äitiyslomaa arjen aikataulujen suunnitteluun toi haastetta vanhempien työpaikkojen sijainti kaukana.

Daniel on töissä perheyrityksessä, jolla on toimipisteet sekä Lieksassa noin 65 kilometrin päässä että Ilomantsissa noin 65 kilometrin päässä kotoa

Ensin Annin työpaikka oli Juuassa 65 kilometrin päässä kotoa, kun Otto aloitti hoidossa.

Toinen vanhemmista vei ja toinen haki Oton hoidosta, jottei lapsen hoitopäivän pituus olisi venynyt pitkäksi.

”Työskentely perheyrityksessä helpottaa arkea todella paljon. Tarvittaessa töihin menoa voi myöhästyttää tai lähtöä aikaistaa. Lapsen sairastuessa voi hänen kanssaan jäädä kotiin ilman sen suurempia selvityksiä”, sanoo Daniel.

Muutto Ruotsiin?

Anni on yrittäjäperheestä. Perheen metsä- ja puutarhatalouden pienkoneita myyvässä yrityksessä tehdään parhaillaan sukupolvenvaihdosta. ”Päätimme Danielin kanssa sitoutua yritykseen ja kehittää sitä.”

Jos perheyritystä ei olisi, edessä olisi saattanut olla muutto Ruotsiin. ”Ilman perheyritystä en todennäköisesti olisi työllistynyt Pohjois-Karjalassa”, Daniel sanoo.

Daniel on kotoisin Ruotsista Linköpingistä. Pariskunta tapasi toisensa, kun Anni opiskeli Ruotsissa.

Pariskunnan omakotitalo valmistui vuonna 2007 Joensuun Enoon, se on tukipiste Suomessa. Talo rakennettiin Annin kotikuntaan Louhiojalle, jossa tarjolla oli sopiva tontti ja tontin lähellä koulu.

Matkaa Joensuun keskustaan kertyy on noin 30 kilometriä.

”Meillä on kaksi autoa. Yhdellä autolla tulisi varmasti toimeen, mutta se vaatisi paljon suunnitelmallisuutta”, sanoo Daniel.

Yrittäjäksi äitiyslomalla

Edellisen äitiysloman lopussa Anni perusti verkkokaupan ja aloitti lasten- ja äitiystarvikkeiden myynnin sekä maahantuonnin.

”Toistaiseksi Ipanainen on kallis harrastus. Ensimmäinen tilikausi oli kyllä voitollinen, mutta yrityksen varaan vielä lasketa meidän taloudessa mitään. Siitä saatava tulo on kiva pieni lisä”, Anni sanoo.

Aamulla ennen muun perheen heräämistä Anni pakkaa postitettavat tuotteet ja illalla hoitaa sähköpostia sekä inventoi. ”Yritän tietoisesti rajata kauppaan menevää aikaa, koska kyseessä on vain harrastus.”

Daniel nyökyttelee vieressä. Verkkokauppa vie aikaa, vaikka yrittäjästä itsestään ei ehkä tunnu siltä.

Yhteistä ja omaa aikaa

Pariskunta ei osaa samastua perhelehtien juttuihin, joissa valitellaan yhteisen ja oman ajan puutetta. Almqvisteilla sekä yhteistä että omaa aikaa osataan järjestää.

”2–3 kertaa viikossa käyn kuntosalilla, se on tärkeää aikaa itselle”, Daniel sanoo.

Annin harrastuslista on pitempi, hän tanssii rivitanssia, laulaa kuorossa ja on mukana hyväntekeväisyysjärjestöissä.

Pariskunnan mielestä oma aika auttaa jaksamaan paremmin arjessa. ”Eikä sen järjestäminen ole ollut vaikeaa.”

Jos perheessä on jostain tingitty, niin esimerkiksi siivoukseen käytetystä ajasta. ”Siisti koti on merkki hukkaanheitetystä ajasta”, Anni naurahtaa.

Hän haaveilee siivoojan palkkaamisesta siinä vaiheessa, kun paluu työelämään on ajankohtaista.

Oman ajan lisäksi pariskunta yrittää järjestää yhteistä aikaa. Järjestämisessä suurena apuna ovat Annin lähellä asuvat vanhemmat.

Ei vielä rahanmenoa

Anni ja Daniel kertovat olevansa rahankäytössä nuukia mutta myöntävät myös ajoittain humputtelevansa samaan malliin kuin ennen Oton syntymää.

”Mutta emme elä yli varojemme. Itse säästän aina jokin tavoite mielessä”, Daniel kertoo.

Lapseen tai lapsiin ei Almqvistien mielestä mene juuri rahaa. ”Otolla käytettiin kestovaippoja. Samoja vaippoja käytetään tulevalla lapsella, mikä tuo selvää säästöä arkeen”, sanoo Anni.

Otto ei vielä käy missään harrastuksissa, joten siihen ei kulu rahaa eikä kulkemiseen aikaa. Leluja on hankittu maltillisesti. Niitä on saatu lähinnä lahjaksi.

Mutta säästöpossu Otolla jo on. Sinne tiputetaan aina silloin tällöin kolikoita.

SARI PENTTINEN

Otto Almqvist lempipuuhassaan koneiden parissa isä Daniel Almqvistin kanssa.

Otto Almqvist herkuttelee äidin tekemillä pikkuleivillä.

Musiikki on äidin ja pojan yhteinen harrastus.

»On ihanaa, kun arkeen saa hakea oman rytmin ilman kiireen tuntua. «

ANNI ALMQVIST